

Violeta Milkienė

A. J. Greimas, Šimtmečio žmogus, pripažinęs sau kultūrinę šizofreniją

A. J. Greimas gimė Rusijoje, Tulos mieste, Pirmojo pasaulinio karo pabėgėlių šeimoje. Jo tėvas pabėgėlių stovykloje moko vaikus lietuvių kalbos. 1918 m. susikuria Lietuva ir Greimo šeima išvažiuoja į Lietuvą. Lietuviai, grįžę į tėvynę, buvo karininkai, mokslininkai, pedagogai ir kiekvienas jų savo srityse kūrė Lietuvą.

A. J. Greimo tėvas kūrė mokyklas. Jie apsisusto Marijampolėje. Vėliau A. J. Greimas išvažiuoja į Kauną, ten studijuoja. Vėliau jis sako – mano karjeros pagrindus padėjo Vokietija. Kodėl? Todėl, kad Vokietija pradeda spausti Lietuvą, o ji nusprendžia, kad nereikia prisirišti prie hitlerinės Vokietijos, reikia atsigręžti į Prancūziją.

Lietuva ima siųsti jaunimą studijuoti į Prancūziją. Tarp jaunuolių – Juozas Miltinis, A. J. Greimas ir kiti, visas mūsų elitas. Jie bendrauja su Jeanu Cocteau, Pablo Picasso, sužavi Prancūzijos elitą. P. Picasso vis sakydavo, kokie ambicingi tie lietuviai. Kartą Greimas paklaustas, ką jam davė Paryžius atsakė – tai aš Paryžiui daviau, atnešiau savo idėjas. Paryžius ne įstumia į kampa, bet traukia, jauti, kad tavo mąstymas Paryžiui naudingas.

Kai prasideda Antrasis pasaulinis karas, A. J. Greimas nutraukia studijas, nes mano, kad yra reikalingas Lietuvai. Jis atvažiuoja į Lietuvą, tampa karininku, 1939 m. spalio mėnesį dalyvauja žygyje į Vilnių. Vėliau ateina sovietai, jis pasitraukia iš kariuomenės, tampa mokytoju Šiauliuose. 1941 m. birželio trėmimų metu A. J. Greimas surašinėja išvežamų inteligentų turtą. Jis ir pats yra apie tai kalbėjęs. Tragedija ta, kad tuo metu Greimo tėvas buvo tapęs Prienų burmistru, jis taip pat išvežamas į lagerį.